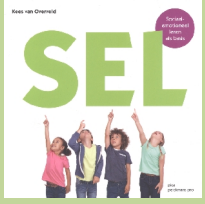


| | | | |
|------|---|---|-----------------------------|
| 2017 |  | <h2>Nieuwsbrief leren</h2> <h3>Boekbespreking</h3> <p>Eerder verschenen op http://boeketje-onderwijs.skynetblogs.be Lieven Coppens</p> | <i>Plus est en vous</i> |
|------|---|---|-----------------------------|

| | | |
|-------------|--|---|
| Referenties | <p>Auteur: Kees van Overveld Titel: SEL Sociaal-emotioneel leren als basis Uitgeverij: Pica Pelckmans Pro Plaats: Huizen Kalmthout Jaar: 2017 Pagina's: 176 ISBN: 978-94-91806-92-6</p> |  |
|-------------|--|---|

Ik dacht dat Kees van Overveld met zijn *Groepsplan gedrag* voor het basis- en voortgezet onderwijs zijn *Magnum Opus* had geschreven. Niet dus. Met zijn nieuwste boek stelt hij mij in het ongelijk. Omdat dit boek hem zowel als zijn lezers raakt. Dit is immers geen boek *van* Kees, dit boek *is* Kees. Ik kreeg de kans om hem persoonlijk te leren kennen als een bijzonder mens: een warme, toegankelijke Nederlander die zijn kennis met zijn omgeving deelt vanuit een zachte, Vlaamse bescheidenheid. Deze warmte, toegankelijkheid, zachtheid en bescheidenheid vind je als lezer allemaal terug in *SEL, Sociaal-emotioneel leren als basis*. Het ademt Kees' bezorgdheid uit dat het elk kind, elke jongere sociaal en emotioneel voor de wind mag gaan. Met dit boek heeft hij - hem kennende, onbewust en ongewild - een monument voor zichzelf opgericht.

SEL leert een kind omgaan met zichzelf en de ander. Het leert de eigen emoties en die van anderen begrijpen en ermee omgaan. Hierdoor werkt het ook preventief: wie in staat is om zichzelf in te leven in de ander, zal minder snel geneigd zijn om anderen te kwetsen of pijn te doen. SEL leert kinderen om hun conflicten op te lossen en om over hun eigen gedrag na te denken. Met andere woorden: het leert hen om hun relaties beter te onderhouden. Hierdoor zorgt het mee voor een positieve en veilige sfeer op school en kan het veel problemen, waaronder pesten, helpen voorkomen.

Het boek bestaat uit drie delen. In het eerste deel bespreekt Kees de geschiedenis en de theoretische achtergronden van het sociaal-emotioneel leren op school. Centraal staat voor mij hier de hiernavolgende definitie van SEL en de korte beschrijving van de 5 SEL-competenties.

Sociaal-emotioneel leren (SEL) is het proces waarbij leerlingen noodzakelijke kennis, attitudes en vaardigheden verwerven en toepassen, teneinde beter te worden in het omgaan met zichzelf en de ander (blz.20).

Het gaat dus verder dan de spontane ontwikkeling van het kind. SEL wil die ontwikkeling actief ondersteunen door gerichte, systematische en planmatige acties. De competenties die hiermee samengaan zijn:

- Besef van zichzelf;
- Zelfmanagement;
- Besef van de ander;
- Relaties kunnen hanteren;
- Keuzes maken.

In dit eerste deel staat de auteur verder nog stil bij de geschiedenis van het sociaal-emotionele leren, de onderzoeksartikels die relevant zijn in het kader van dit boek en houdt hij een heus pleidooi voor het toepassen van SEL op de basisschool.

In het tweede deel werkt Kees van Overveld de vijf voornoemde competenties steeds volgens hetzelfde stramien uit. Je vindt steeds het volgende terug:

- Een beschrijving van wat de competentie inhoudt;
- Voorbeelden uit de praktijk;
- Een overzicht van observeerbare gedragsindicatoren die passen bij de competentie;



- Een theoretische verdieping;
- De beschrijving van een aantal activiteiten (geen uitgewerkte lessen!) die typerend zijn voor de inhoud van de competentie.

In het derde en laatste deel reikt de auteur handvatten aan om voor de school een programma van Sociaal-emotioneel leren te selecteren, in te voeren en te borgen in de schoolcultuur.

Ook de bijlagen zijn stuk voor stuk belangrijk. Naast een concrete uitwerking van enkele leerlijnen voor SEL en een instrument om SEL-programma's te beoordelen, vind je er ook een uitgewerkte minicursus waarmee scholen zich verder kunnen professionaliseren. Ook het instrument in verband met welzijn en veerkracht zal veel directies en leerkrachten aanspreken.

En nu maar hopen op het boek SEL voor het voortgezet onderwijs (Als dat al een suggestie mag zijn, Kees?). Want ook daar is er nog veel werk aan de winkel.

Nog maar eens een naslagwerk met karakter!